

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

STUDIE A KRÁTKÉ CLÁNKY

PŘEHLED VÝZKUMŮ 46

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

130115280

PŘEDNÍ ZPRÁVA
NA STARÉM MĚSTĚ V LITOMĚŘI A MĚSTĚ PRAHA
K ASPEKTŮM VÝZKUMŮ MĚSTY LITOMĚŘI

PŘEDNÍ ZPRÁVA
VÝZKUMŮ

VÝZKUMŮ
VÝZKUMŮ

93 95458

BRNO 2005

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Rudolf Procházka,
Lubomír Šebela, Petr Škrdla

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

Copyright © 2005 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Gloria Rosice

Pokyny pro autory na internetové stránce <http://www.iabrno.cz/3ca1cz.htm>
Instructions to authors on internet pages

ENEOLIT

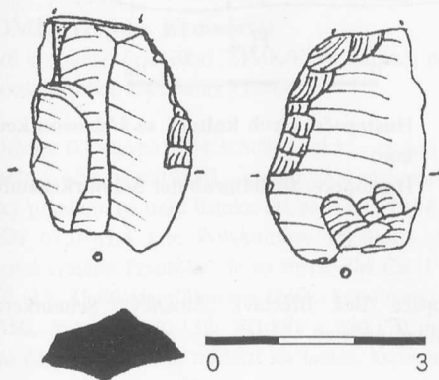
ENEOLITHIC

ÄNÄOLITHIKUM

BRNO (k. ú. Bystřec, okr. Brno-město)

Pole u Vejrostova a Ečerovy ulice. Neolit (?). Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

Koncem srpna 2004 byl ve zpodmítaném poli, za ulicí Ečerova a Vejrostova na panelovém sídlišti v Brně-Bystřci, nalezen ojedinělý silicitový artefakt. Jedná se o úštěp s laterální retuší na dorzální i ventrální straně, vyrobený z moravského jurského rohovce (obr. 1). Ojedinělý nález v tomto prostoru indikuje pravěkou aktivitu, nejspíše z průběhu eneolitu.

Obr. 1. Brno-Bystřec. Silicitový artefakt.
Brno-Bystřec. Silicartefakt.

Martin Kuča, FF MU Brno

Resumé

Brno (Kataster Bystřec, Bez. Brno-město). Vejrostova u. Ečerova Strasse. Änälolithikum. Einzelfund. Oberflächen-sammlung.

HULÍN (okr. Přerov)

„U Isidorka“. KŠK, KZP. Sídliště, pohřebiště, výrobní areál. Záchraný výzkum.

Dálnice D1, stavba 0135. Stavba MÚK Hulín – západ v kilometrůžce 67,1–67,5 km. Lokalita se nachází na mírném návrší v levobřežní inundaci řeky Moravy (192 m n. m.). Osídlení návrší, které je orientováno JZ směrem, se vyskytuje v nadmořské výšce 192–196 m n. m. Z jižní, západní a severní strany je lokalita obtékána potokem Hluboká, který je dnes regulován.

Zkoumaný prostor je na mapě ZM ČR 1 : 10 000, list č. 25-31-07, identifikován těmito koordináty 434:287; 390:377; 373:328; 395:350; 425:300; 415:333 mm od Z:J sekční čáry. Na zatím prozkoumané ploše o rozloze 6 ha bylo prozkoumáno 300 pravěkých objektů, 42 kostrových hrobů, 1 pohřeb v jámě a 1 hromadný pohřeb v jámě.

Geologické podloží tvoří třetihorní říční štěrková terasa, která je překryta až 2,0 m mocnou vrstvou sprašových půd. Nad nimi se nachází cca 0,30 m mocná erozní vrstva půdy. Nadloží je tvořeno ornici 0,60 m mocnosti.

Kultura se šňůrovou keramikou – funerální okrsek: celkem 7–8 kostrových hrobů s orientací v ose S-J. Hrobové jámy větších rozměrů ve větší vzdálenosti od sebe. Kosterní materiál většinou zcela stráven. Mezi milodary vynikají lokální tvary keramiky a štipaná industrie. Z hrobu 43 pochází dvě kovové šroubovitě záušnice, hrob vykazuje vnitřní úpravu.

Kultura se zvoncovitými poháry – sídelní okrsek: zatím velice nenápadnému sídlišti náleží jen několik menších objektů, z nichž pochází torzovitý keramický inventář.

Nitranská kultura – sídelní okrsek: 12–15 jam zásobního charakteru (kónický tvar, větší rozměry) s vyšším počtem zvířecích kostí nebo částí skeletů rozprostřených většinou na dně objektů. Keramická produkce je představena džbány, amforami, hrncovitými tvary apod. zdobenými dvojími, resp. trojitými liniemi otisků šňůry. Funerální okrsek: jen asi 30 m severně, kde bylo objeveno skupinové kostrové pohřebiště (17 hrobů) s orientací ve směru V-Z. Drtivou většinou špatně zachované kostry ležely ve skrčené poloze na pravém i levém boku. K poměrně chudé výbavě počítáme štipanou industrii v podobě úštěpů a silicitových šipek nebo soubor plechových (asi měděných) trubiček.

Tomáš Berkovec, Jaroslav Peška, AC Olomouc

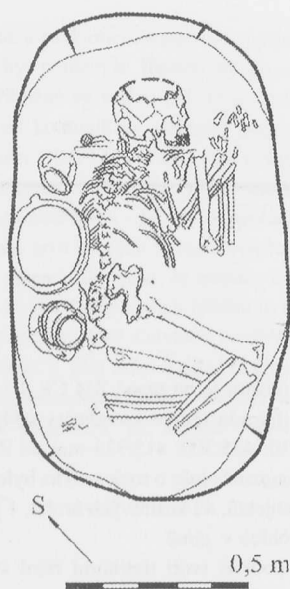
Resumé

Hulín (Bez. Přerov). „U Isidorka“. Schnurkeramik, Glockenbercher- u. Nitra Kultur. Siedlung u. Gräberfeld. Rettungs-grabung.

HUSTOPEČE (okr. Břeclav)

„Šibenky“. KZP. Kostrový hrob. Záchraný výzkum.

V roce 2004 byl v SV části tratě Šibenky proveden při příležitosti výstavby Střediska služeb AGROTEC II (par. č. 5436/18, 951/5, 951/6, 952) záchraný archeologický výzkum. Východně od terénního zářezu pro budoucí budovu byl prozkoumán osamocený kostrový hrob se zemřelým ve skrčené poloze z období KZP. Podle uložení zemřelého (hlavou k SV,

Obr. 2. Hustopeče. Hrob z období KZP. Kresba M. Přichystal a L. Melšová.
Hustopeče. Grab der Glockenbecherkultur.
Zeichnung von A. Přichystal u. L. Melšová.

na levém boku) se pravděpodobně jednalo o muže. Pohřeb byl uložen v oválné jámě o rozměru 135 × 75 cm a hloubce 20 cm. Posmrtnou výbavu tvořily tři nádoby (mísa na nožkách, šálek a džbánek vložený do většího džbánu) a úštěp rohovce. Milodary byly umístěny za zády kostry (obr. 2).

Petr Kos, Michal Přichystal, ÚAPP Brno

Resumé

Hustopeče (Bez. Břeclav). „Šibenky“. Glockenbecherkultur. Skelettgrab. Rettungsgrabung.

HUSTOPEČE (okr. Břeclav)

„Šibenky“. KŠK. Hrob. Záchranný výzkum.

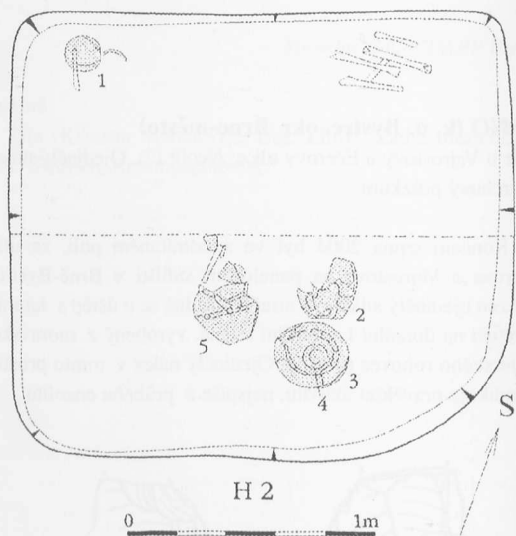
Na základě smlouvy o provedení záchranného archeologického výzkumu uzavřené mezi objednatelem – WESTFALIA METAL, s. r. o., a zhotovitelem – Ústavem archeologické památkové péče Brno, byl proveden záchranný archeologický výzkum na stavbě „VÝROBNÍ AREÁL WESTFALIA HUSTOPEČE“, okr. Břeclav.

Staveniště se nachází v trati „Šibenky“ při severním okraji intravilánu města, na východ od silnice Hustopeče – Velké Němčice. Jeho přesnou polohu na ZM ČR 1 : 10 000, list 34-21-11, určují body vzdálené 448, 453, 446, 439 mm od Z s. č. a 304, 295, 280, 292 mm od J s. č. Původní protáhlé návrší, orientované přibližně ve směru V-Z (max. v. 218 m n. m.), bylo v průběhu stavby zplanýrováno a sníženo o cca 4 m.

V průběhu záchranného archeologického výzkumu byl odkryt kostrový hrob kultury se šňůrovou keramikou (H 2) o rozměrech cca 2,0 × 1,8 × 0,4 m (obr. 3). Z lidského skeletu se dochovaly pouze zlomky žeber a obratlů v SZ rohu (částečně překrývající hrnek s uchem (1) a dlouhé kosti dolních končetin v SV rohu. Kostra byla zřejmě uložena ve skrčené poloze,

přesnou polohu však nebylo možné určit. V J části hrobové jámy se nacházel vejčitý hrnek (2), hrncovitá mísa (3), do níž byl vložen džbánek s vysokým hrdlem (4) a amforka (5) se čtyřmi tunelovými oušky na maximální výduti a pásem hluboce rytých šrafovaných trojúhelníků mezi nimi.

Martin Geisler, ÚAPP Brno

Obr. 3. Hustopeče. Hrob kultury se šňůrovou keramikou.
Hustopeče. Skelettgrab der Schnurkeramik.

Resumé

Hustopeče (Bez. Břeclav). „Šibenky“. Schnurkeramik. Grab. Rettungsgrabung.

IVANOVICE NA HANÉ (okr. Vyškov)

„Padělky za cihelnou“. KŠK. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum v trase inženýrských sítí prostorově přímo navázal na odkryv v budované trase dálnice D1 z roku 2002 (Bálek et al. 2003, 143). V prostoru rýhy byl zachycen jeden porušený kostrový hrob kultury se šňůrovou keramikou, který je nepochybně součástí rozsáhlejšího pohřebiště odkrytého v areálu SSÚD. Zde prozkoumaná část je patrně jen jižní částí nekropole, pokračující dále k severu směrem k intravilánu obce.

David Parma, ÚAPP Brno

Literatura

Bálek et al. 2003: Bálek, M. – Berkovec, T. – Kos, P. – Lečbých, M. – Matějčková, A. – Parma, D. – Přichystal, M. – Šmíd: Předběžné výsledky první etapy záchranného archeologického výzkumu v trase dálnice D1 Vyškov – Mořic. PV 44 (2002), 137–150.

Resumé

Ivanovice na Hané (Bez. Vyškov). „Padělky za cihelnou“. Schnurkeramik. Gräberfeld. Rettungsgrabung.